

Pravenčan/ka

DECEMBER 2021 - Číslo 4 - ROČNÍK XIV. - trojmesačník

Medzi deťmi povráva sa velice,
príde zima,
budú opäť Vianoce.
Ak si poslúchala, poslúchal,
tak spi bez starostí.
Určite sa pod stromček
aj tvoj darček zmesť.

Helena Minichová

Život nikdy nie je taký, ako by sme si priali, ale žijeme ho najlepšie ako sa len dá. Doko-nalý návod na život neexistuje, môžeme ho však naplniť nezabudnuteľnými okamihmi. Práve teraz, v tomto sviatočnom čase potrebujeme hľadať útočisko, pocit bezpečia, spolupatričnosti a lásku v prítomnosti a objatí svojich najbližších.

Začítať sa do akéhokoľvek periodika, ktoré nám doteraz poskytovalo potešenie, zapnúť rádio, televízor, nedajbože facebook, stretnúť na ulici suseda, spôsobuje

neuveriteľné frustrácie s nepochopiteľným a desivým stavom v našom svete. Ohniská nákazy, obavy a neistota ľudí sa šíria po celom svete ako rozpínajúce sa chápadlá chobotnice. Strach sa šíri každým kanálom, strpčuje nám život, ochromuje zdravý úsudok a zdravie. Niečo nás udalosti, čo sa práve dejú, predsa len učia. Oveľa viac si vážiť život, bežné maličkosti, každý nový deň, ktorý prežijeme. Honba za mamonom ostala visieť na poslednom rebríčku našich túžob. Mätúce myšlienkové pochody, ktoré gniavia našu dušu, nech nás presmerujú na pozdvihnutie pozitívnej nálady pri príprave sviatočných chvíľ. Udržujme si myseľ, ducha a telo v harmónii a v rovnováhe. Nech sa v srdci rozplynie trápenie, nenávisť a všetko zlé. Vpusťme do našich sŕdc ducha Vianoc.

Nech sa do našich príbytkov nasťahuje zdravie, šťastie a láska v pokojnej atmosfére vianočných sviatkov v kruhu svojich najbližších.

Mgr. Jolana Majzlanová

Foto: Elena Michalová

Príhovor starostu obce

Vážení občania,

blíži sa čas Vianoc, čas najkrajších sviatkov roka. Už druhé vianočné sviatky prežijeme „v špeciálnom režime“ zapríčineným stále sa šíriacim novým koronavírusom. Táto situácia nám možno znemožní prežiť Vianoce tak, ako sme rok od roka zvyknutí, no možno upriami našu pozornosť na iné hodnoty, ktoré sme doteraz pod vplyvom „doby vysokého konzumu“ nevnímali, alebo potláčali tými skutočnými hodnotami, o ktorých Vianoce sú.

Aj napriek tomuto neprajnému času na rodinné a priateľské stretnutia, ktoré k Vianociam neodmysliteľne patria, dovoľte aj mne popriať Vám všetkým príjemné prežitie vianočných sviatkov, veľa zdravia, lásky, Božieho požehnania, pokoja vo Vašich príbytkoch, spokojnosti a hojnosti.

Nech sú vianočné sviatky duchovnou obnovou nás

všetkých, nech duch Vianoc prebýva v nás nielen počas Vianoc, ale počas celého roka.

Pomaly sa končí aj rok 2021. Nastane čas bilancovania, hodnotenia samých seba, či skutkov vykonaných počas roka. Aj rok 2021, tak ako aj tie predchádzajúce, mnohým z nás veľa dal, mnohým veľa vzal. Priniesol veci pozitívne ale aj negatívne.

Dovoľte mi, vážení občania, aj do nadchádzajúceho roka 2022, popriať Vám všetkým veľa zdravia, šťastia, lásky a úspechov tak v súkromnom ako aj v pracovnom živote. Nech je rok 2022 vo Vašich rodinách úspešnejší ako ten končiaci.

Starosta obce a poslanci Obecného zastupiteľstva v Pravenci

K prianiu pána starostu sa pripája aj redakčná rada.

Kalendár vývozu odpadu z PET, VKM (tetrapak), kovov

Zo zasadnutí obecného zastupiteľstva

Od posledného vydania našich obecných novín bolo zvolané zasadnutie obecného zastupiteľstva dvakrát, a to 29.9.2021 a 8.12.2021.

Na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 29.9.2021 Obecné zastupiteľstvo v Pravenci prijalo uznesenia, ktorými:

1. zobralo na vedomie:

- a) informáciu o rozpočtovom opatrení č. 8/2021 v kompetencii starostu obce, ktorým sa mení rozpočet obce na rok 2021
- b) správy hlavného kontrolóra obce o výsledku kontroly č. 4, č. 5, č. 6 a č. 7 za rok 2021
- c) stanovisko hlavného kontrolóra obce k prijatiu splátkového úveru vo výške 200.000 eur na kúpu areálu bývalého SOU nábytkárskeho

2. schválilo:

- a) prijatie splátkového úveru vo výške 200.000,- eur, poskytnutý bankou Slovenská sporiteľňa, a.s
- b) rozpočtové opatrenie č. 9/2021, ktorým sa mení rozpočet obce na rok 2021 tak, ako bolo predložené
- c) neuplatnenie predkupného práva obce, vyplývajúceho z uznesenia č. 45/2021, zo dňa 12.8.2021, k pozemku parc. č. 1248/103, k.ú. Pravenec.

Na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 8.12.2021 Obecné zastupiteľstvo v Pravenci prijalo uznesenia, ktorými:

1. zobralo na vedomie:

- a) správu o plnení uznesení z predchádzajúcich zasadnutí obecného zastupiteľstva
- b) informáciu o rozpočtovom opatrení č. 10/2021 v kompetencii starostu obce, ktorým sa mení rozpočet obce na rok 2021.
- c) správy hlavného kontrolóra obce o výsledku kontroly č. 8, č. 9 a č. 10 za rok 2021
- d) stanovisko hlavného kontrolóra obce k návrhu rozpočtu obce Pravenec na rok 2022 a na roky 2023 a 2024

2. schválilo:

- a) rozpočtové opatrenie č. 11/2021 v kompetencii obecného zastupiteľstva, ktorým sa mení rozpočet obce Pravenec na rok 2021 tak, ako bolo predložené
- b) rozpočet obce Pravenec na rok 2022 a návrh na použité finančných prostriedkov z rezervného fondu na financovanie kapitálových výdavkov
- c) Všeobecne záväzné nariadenie obce Pravenec č. 4/2021, ktorým sa mení a dopĺňa Všeobecne záväzné nariadenie č. 9/2015 o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia malými zdrojmi znečisťovania na území obce Pravenec
- d) Všeobecne záväzné nariadenie obce Pravenec č. 5/2021 zo dňa 8.12.2021, ktorým sa mení a dopĺňa všeobecne záväzné nariadenie č. 5/2009 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na dieťa Materskej školy v Pravenci v znení neskorších zmien a doplnkov
- e) Všeobecne záväzné nariadenie obce Pravenec č. 6/2021 zo dňa 8.12.2021 o dani z nehnuteľností na kalendárny rok 2022 (sadzby dane sa pre rok 2022 v porovnaní s rokom 2021 nezmenili)
- f) Všeobecne záväzné nariadenie obce Pravenec č. 7/2021 zo dňa 8.12.2021 o dani za psa (Sadzba dane za psa sa od 1.1.2022 zvyšuje zo 7 eur na 10 eur)
- g) Všeobecne záväzné nariadenie obce Pravenec č. 8/2021,

ktorým sa mení a dopĺňa Všeobecne záväzné nariadenie č. 11/2020 zo dňa 15.12.2020 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (V roku 2022 je výška poplatku na jednu osobu a rok 22,52 eur)

h) návrh zmeny Rokovacieho poriadku Obecného zastupiteľstva v Pravenci tak, ako bol predložený

i) plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce na I. polrok 2022

j) návrh pridelovania finančných prostriedkov centrálnemu voľnému času zriadených na územiach iných obcí, ktoré navštevujú deti s trvalým pobytom v obci Pravenec

k) návrh Správy o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach v školskom roku 2020/2021

l) zámer predaja pozemkov parc. č. 42/2 a 42/3, k.ú. Pravenec, podľa predloženého geometrického plánu, v celkovej výmere 20 m², z dôvodu hodného osobitného zreteľa

3. postúpilo:

a) žiadosť o vydanie súhlasu so zmenou územného plánu do komisie pre územné plánovanie, stavebný poriadok a životné prostredie.

Občania POZOR!

Nastalo zimné obdobie, počas ktorého sme povinní dodržiavať niektoré ustanovenia všeobecne záväzného nariadenia obce o zdravom životnom prostredí, dodržiavaní čistoty a verejnom poriadku na území obce, ktoré sa týkajú práve zimného obdobia.

Radi by sme vás preto upozornili, že v období od 1. decembra 2021 do 31. marca 2022 je zakázané parkovať dopravnými prostriedkami na miestnych komunikáciách z dôvodu zabezpečenia plynulej údržby miestnych komunikácií odhŕňacími vozidlami.

V prípade, že občania nebudú uvedené ustanovenie predmetného nariadenia obce rešpektovať, bude ich konanie klasifikované ako priestupok, za ktorý je možné uložiť pokutu.

Ing. Róbert Mikulášik, starosta obce

Celé znenia dokumentov si môžete preštudovať na stránke www.obecpravenec.sk

Celé stáročia sa v Pravenci *viprávľo* a *hovorelo* jazykom, ktorý už takmer zanikol. Až do zrušenia poddanstva v roku 1848 boli naši predkovia pevne zviazaní s rodným chotárom. Postupne sa však zvyšovala mobilita obyvateľstva, najskôr na práce mimo nášho kraja, neskôr aj v zahraničí, ale tiež vojny, rozvoj médií a samozrejme výučba spisovného jazyka v škole zapríčinili, že postupne slabli tradície i nárečie. Už len najstarší ľudia používajú niekoľko málo nárečových slov.

Ale v poslednej dobe došlo v celej našej spoločnosti k zvýšenému záujmu o tradície, ľudovú kultúru a folklór. Ba sledujeme záujem o zachytenie podoby slovenských nárečí nielen odborníkmi, ale aj laikmi v snahe zaujať autenticitou. Čím by bol Ander z Košíc bez *hutorenia*, alebo záhorácke vtipy bez svojrázneho slovníka?

Naše nárečie patrí medzi tzv. hornonitrianske nárečie, ktorým sa hovorilo zhruba od Topoľčian po Turiec, ale v rámci neho existovali ďalšie areály. V Pravenci sa hovorilo podobne ako v Poluvsí, Nedožeroch a Brezanoch, ale s viacerými rozdielmi oproti prievdzskému nárečiu, ktoré dominovalo v našom regióne. Pravenec bol spolu so Solkou- najsevernejšou slovenskou dedinou Ponitria, pretože ostatné dediny boli nemecké.

Nárečové slová a tvary - písané *kurzívou*:

Najväčším mestom bola teda *Prividza*, farský kostol sme mali *Brezách* (bez predložky), *gde zme cestovali ces Nedožeria*. *Polusania sa prezradeli* otázkou *aj?*, čo *značilo áno?* Do *Majzľá zme chodeli ces Souku*, *ces Čerté dolinu do Ťurca*.

Typickou hláskou stredoslovenských nárečí je -ä, ktoré sme používali hojnejšie ako spisovná slovenčina: *pämät, mäd, väža, Zemäné, kámeň, Gäjdel, prerábät*. Hláska *l* sa vyslovovala oveľa mäkšie ako dnes, dokonca aj v slovách, kde je dnes tvrdé *l*: *sľza, dlhý, plný, jablčko, kapľa (kvapka), ba aj eľetrika*. V Kľačanoch boli dve krčmy: *dolňia a horňia*, slúžili hlavne furmanom.

Zaujímavé sú aj zámeny slabík: *ďelako, ganúr/gunár*, či zmeny samohlások: *bolast, motla, náštiva*. K veľmi starým patria tvary: *kru* (krv), *pru* (prv), *rotina* (rodina), *Ravence* /chotár v Pravenci.

Ženy si obliekali *rubáč* (predchodca spodnej bielizne), jeho ozdobnou časťou bolo *oplečičko*, ktoré si priviazali tkaničkou. V lete *blúzňu*, vpredu nosili fertuchu. Chlapi sa *friško ogabali*, vystačili s *gätami*, ale do kostola si obliekali nohavice a halenu. *Ďiouky* sa vydávali už v *šes-nástom* veku, po 22.veku sa stávali *starími ďioukami*, lebo im *vypršau kalándár*. *Nelachké* to mali *dovice* (vdovy) a hlavne *prespanky* (slobodné mamičky). Otca sme volali *ňaňka*, matku *mamka* (vyslovuj nosovo), cudzích ľudí *sváko*, neskôr *ujo*.

Z podstatných mien treba spomenúť *čukoládu, sňach, ciment, šindol, varačka* (vareška), *šivačku* (ihla), *cvernu*, strihali sme *nožnicjami*. Slová podľa vzoru vysvedčenie končili *ia*: *zbožia* (obilie), *reštuvania* (povala humna), *kršteňa*, *veselia* (svadba), kde nesmel chýbať *hriatuo a trúnok*, teda pálené. Vychýrenou sladkosťou bol *radostník*, koláč až 180 cm *dlhý*, ale *biaľoš* bol *fundamen-*

tom.

Spoluhlásku k nahrádzalo *ch*: *voľachto, chtorý, dochtor*, ale aj naopak: *oni kseli, tukšie* zatlačiť. Často sme vynechávali hlásky v na začiatku slova: *zau* (vzal), *šecci, ždi, čera, žito zide*, v strede slova: *obímať, začas ráno, ňedelajšie šaty*, na konci slova: *niš* (nišť-nišť), *dos*. V neurčitku to bolo skoro pravidlo: *pocivos, mlados, márnos, trpezlivos*

Z prídavných mien je zaujímavá koncovka *ô*: *veľkuo prevkapania, peknuo táčatko* (vtáča).

Darebný je lenivý, *kalabný* je upravený, úhladný, *upískaný* je umazaný, *čapňavý* čaptavý, *zrichtuvaný* opitý, ale aj vychystaný.

Kalňá voda je špinavá.

S Turcom nás spájalo používanie zámena *té*: *skäde že té diouky boli*. Tvrdo sa ale vyslovovali aj ďalšie ukazovacie zámená: *hentam, hino, hintá, totok*. V ženskom rode sa namiesto *ju* používalo *hu*: *viđeu hu, kru hu* zaliala

Číslovky: *jedon gazda orau dvuma koňama, trija bandúri mali štiri flinty, šes hodín do pounočnej omše, dvanás brezákov*.

Spomenuli sme v úvode, že naše a prievdzské nárečie sú veľmi podobné. Najväčší rozdiel je v tvare slovies. Pre Prievdzu a okolie je typickou hláskou *ô*: *robôu, spravôu, myslôu*. V Pravenci je *robeu, spraveu, myslêu. ale zaneħau, spievau, nezau*. V neurčitku pre nedokonavé slovesa je *pracuvať, miluvať, gazduvať, vinšuvať, merkuvať*. Sloveso byť má v 3.osobe mn. čísla *sa*: *Ďe sa deti?* Naším typickým slovom je ale *bažať*, teda pažravo a žiadostivo hľadiť na jedlo.

Príslovky naše nárečie skracovalo: *čil'* (teraz), *pru, ďe, ňeská, ždi*. Charakteristické je *núter* - teda do vnútra.

Ešte aj používanie predložiek prezrádzalo Pravenčanov, pretože *chodeli pri Nitru, pri krčmu, ale na Podháje, do Tlčovňe*. Už sme spomenuli vynechávanie predložky *v*: *zasiato je tvrdej zemi* (z ľudovej piesne).

K nárečovým slovám, ktoré výrazným spôsobom ovplyvnili naše nárečie, patria tzv. germanizmy, slová nemeckého pôvodu. Pravenec takmer sedem storočí tesne susedil s dedinami, ktoré založili a osídlili Nemci, alebo aspoň používali nemčinu ako hlavný dorozumievací prostriedok: Deutsch Proben- Nemecké Pravno, Zeche/Cach/- Malinová, Gaidel- Kľačno, Schmiedsan – Tužina, Meisel – Vyšehradné, Fundstollen – Chvojnica. Prebrali sme od nich slová ako *špajza, kredenc, kasňa, štrúdlá, oringle, majzel, štimuvať, fusakľa, firhánok, štrimfle* a veľa ďalších.

V malom formáte tohto článku možno poukázať len na niektoré charakteristické znaky nášho nárečia, pričom ani „*zdeľáka*“ si nerobíme nárok na úplnosť. Navyše sme vôbec nespomenuli Kolóniu, pretože tá je špecifická. Bola osídlená v krátkom časovom rozpätí kolonistami z rozličných kútov Slovenska, ale aj Maďarska, Poľska, Čiech a Moravy. Prevládali síce obyvatelia zo západného Slovenska, ale všetkých Kolonistov zjednocovala spisovná slovenčina. Ale aj v starom Pravenci nárečie postupne zanikalo. Je preto samozrejmé, že pripravovaná Monografia Pravenca sa pokúsi zaznamenať všetko bohatstvo nášho nárečia, ktoré ešte dokážeme zachrániť.

Jozef Majzlan

Takmer zabudnutá zelenina

Topinambur hlúznatý/ židovský zemiak/, síce invazívna rastlina, ale skrýva v sebe množstvo aspektov zdravia. Kedysi bola jedlom chudobných, má však mnoho pozitívnych účinkov na zdravie. Obsahuje cenné látky- horčík, fosfor, vápnik, draslík, vitamíny B1, B2 a C. Práve kvôli minerálnym látkam sa stal vyhľadávaným. Pravidelná konzumácia pomáha predchádzať riziku kardiovaskulárnych chorôb, niektorých druhov rakoviny, obezity a cukrovky. Podporuje činnosť pečene, obsahuje prospešnú látku - inulín.

Vysoká, žltá kvitnúca rastlina, príbuzná slnečnici, nie je náročná na pestovanie. Vďaka jej rozpínavosti môžete mať úrodu veľmi rýchlo. Na výsadbu stačia malé hlúzy, ktoré zatlačíte do skyprenej pôdy. Nerastú do hĺbky, ľahko sa vykopávajú. Behom jedného roka vyrastú aj na dva metre. Väčšinou sa pestujú na kraji záhrady pri plote, čím zároveň skrášlia okolie svojimi kvetmi. Pravidelné vyberanie hlúz zabráni ich premnoženiu. Jedlé a šťavnaté hlúzy pripomínajú tvarom zázvor. Zbierajú sa na jar, na jeseň aj v zime. Sú ľahko nasladlé, chrumkavé. Nemusíte ich ani šúpať. Topinambur sa dá konzumovať surový, dobre umytý. Jeho chuť pripomína

kaleráb. Šupka je tenká, mäkká a jedlá, neobsahuje žiadne škodlivé látky. Jedálniček z topinambur si dokážeme spestriť ich varením,

dusením, pečením. Hodí sa do polievok, omáčok, platiek aj šalátov. Pri konzumácii väčšieho množstva však spôsobujú plynatosť.

Možností, vyskúšať rôzne varianty pri ich príprave je veľa. Ponúkame vám recept na pečené topinambury:

600 g topinambur

2 ks cibule

6 PL oleja

4 strúčiky cesnaku

soľ, korenie, strúhaný muškátový oriešok

Očistené topinambury a cibuľu na krájame na kolieska. Uložíme na hlbší pekáč na papier na pečenie, pridáme prelisovaný cesnak/ alebo neolúpané strúčiky/, soľ, korenie a trochu muškátového orieška. Premiešame s olejom, pečieme v trúbe cca 45 minút pri teplote 180 stupňov. V priebehu pečenia niekoľkokrát premiešame. Sú výborné ako príloha k mäsu.

Ochutnajte, neľutujete.

Mgr. Jolana Majzlanová

Liečivé nápoje

Príroda nám dala všetko, čo potrebujeme na prežitie a o všetko sa postarala. Ponúka nám prírodné tekutiny, ktoré by sme mali piť, aby sme čo najmenej vyhľadávali lekárov a navštevovali nemocnice.

Voda

Najprospešnejšia a pritom najlacnejšia. Pomáha pri problémoch s obličkami, močovými cestami, podporuje krvný obeh, vyrovnáva krvný tlak a zlepšuje pamäť človeka. Dokáže znížiť hladinu cukru v krvi, odstrániť nadbytočné tukové bunky a dokonca aj odstrániť nespavosť. Ak nám nechutí čistá, pomôžu bublinky alebo citrón, zázvor, trocha ovocia, mäta či iné bylinky. Voda z domácností sa dá nahradiť kvalitnejšou v podobe filtrovanej alebo minerálnej vody.

Zelený čaj

Pitím zeleného nápoja sa chránime proti vzniku a rastu nádorov a podporujeme činnosť nervovej sústavy. Správne pripravený zelený čaj nám upravuje krvný tlak a znižuje cholesterol. Je vysoko účinný pri detoxikácii organizmu. Posilňuje kosti, podporuje metabolizmus a pomáha pri spaľovaní tukov.

Bylinkový čaj

Takýto čaj nám prinesie množstvo dobrého pre naše telo a krásne detoxikuje. Je úžasný v prevencii pred mnohými chorobami a pritom ponúka úžasné vône a chute.

Aby sme vyťažili z liečivých účinkov čajov čo najviac, mali by sme ich piť vždy čerstvo pripravené, nikdy ich neohrievať v mikrovlnnej rúre, počas kúry ich piť pravidelne aspoň 3-krát denne a pomaličky, no a nezabudnúť, že najvýraznejší účinok majú, ak sa pijú nalačno alebo pár minút pred jedlom. Či siahneme po žihľave, mäte, levanduli, medovke, harmančeku, materinej dúške, zázvore alebo po ich kombináciách, je len na našich chuťových pohárikoch a na ochote ich sriedať.

Mrkvová šťava

Betakarotén a vitamín A majú v mrkve obrovské zastúpenie. Šťava priaznivo pôsobí na pokožku, ktorú spevňuje a chráni pred vonkajšími nástrahami. Pri problémoch s hrubým črevom je mrkva to správne riešenie. Taktiež zlepšuje kvalitu mlieka dojčiacich žien.

Kvas

Obsahuje veľa vitamínov, vlákninu, minerálne látky. Pri konzumácii kvasu je činnosť čriev obnovená a imunitný systém je v bezpečí. Na najväčší ľudský orgán – pokožku, má blahodarné účinky. Či sa už rozhodneme pre kvas z kapusty, mlieka (kefir), červenej repy, citróna, či hrušiek. Nezabudnime, že kvas je prevenciou proti mnohým neduhom, lepšie povedané proti všetkým. Od alergií, cez chudokrvnosť, reumu, zápchu až po zlú náladu.

Káva

Káva obsahuje kofeín - stimulant centrálnej nervovej sústavy, ktorý ovplyvňuje tvorbu adrenalínu. Oddiali únavu a my sa cítime čulejši a aktívnejší. Kofeín navyše sťahuje cievy mozgu, čím sa zvyšuje a stimuluje naša mozgová činnosť. Káva obsahuje množstvo antioxidantov a polyfenolov, ktoré organizmus chránia pred voľnými radikálmi. Okrem toho sa v káve nachádza aj draslík, horčík, mangán, fosfor, kyselina listová a vitamíny B2, B5, B1 a B3. Polyfenoly v káve chránia pred vznikom cirhózy pečene. Kofeín zas zvyšuje vylučovanie moču a podporuje činnosť tráviaceho traktu a funkciu čriev. Vďaka tomuto stimulu sa telo detoxikuje a rýchlejšie sa zbaví toxínov.

Klaudia Majzlanová

Len tak si zaspomínať

Vychutnávam si príjemnú chvíľu v teple izby, zo šálky kávy sa šíri omamná vôňa, vonku za oknom vládne nevlúdne, sychravé počasie. Takmer nedávno sme si mohli užívať krásne dni neskorej jesene. Zrazu spozorniem, v povetrí začínajú poletovať snehové vločky. Spočiatku nesmelo, váhavo. O malú chvíľu je z toho slušná metelica. Sneženie ma naplňa pokojom, vyvoláva vo mne povznášajúci pocit, moment, keď sa nechám unášať spomienkami na príjemné chvíle strávené s priateľmi pri túlaní sa po slovenských horách. Ako film sa mi pred očami premietajú spomienky na krásne zákutia Muránskej

planiny, na Muránsky hrad s krásnymi výhľadmi, na sýtozelené lúky s voľne sa prehánajúcimi koníkmi. Nedá sa zabudnúť na výstupy na Fabovú hoľu a Klenovský Vepor, na romantický prechod roklinou Čertovej doliny. Veľká časť mojich spomienok patrí Nízkym Tatrám, ktoré ponúkajú takmer neobmedzené možnosti na turistické vyžitie. Vytrvalejší si vychutnali prechod hlavného hrebeňa ich západnej časti medzi Korytnicou a Chopkom. Ďalej na východ sa nachádza vrchol Veľká Vápenica s výhľadom na prekrásnu kulisu Vysokých Tatier. Túra na Kozí chrbát s pokračovaním na Donovaly bola úzko spätá s týmto horstvom. Medzi ďalšie najobľúbenejšie pre turistov patria Vysoké Tatry. Vo svojich spomienkach sa rád vraciam na výstupy na vrcholy Rysov a Furkotského štítu. Navštívili sme aj ďalšiu atraktívnu oblasť - Slovenský raj. Najdôležitejším fenoménom tejto oblasti sú rokliny a tiesňavy. Zvolili sme si Zejmarskú roklinu, s výstupom na planinu Geravy. Cieľom tejto túry bola aj Havrania skala a príslušné doliny v jej úpätí. Turistika nie je len honba za vrcholmi a dosiahnutými výškami. Často aj nižšie kopce majú svoje čaro. Jedným z nich bol vrch Holíš neďaleko kúpeľov Nimnica, s pôsobivými výhľadmi na Nosickú priehradu. V tomto momente moje spomínanie končí a v myšlienkach sa znova vraciam do reality, keď rozmýšľam, ktorá z týchto chvíľ na horách bola najkrajšia. Všetky boli rovnako krásne. Turistický oddiel vám praje do nového roku 2022 veľa zdravia, šťastia a pracovných úspechov.

Jozef Kmeť

Víťazka polmaratónu z Pravenca

O športových úspechoch našej rodáčky Silvie Valovej sme v novinách už písali. Aj keď je práve na materskej dovolenke so synčekom Jankom, podarilo sa jej v októbri v Košiciach vyhrať na slávnom Medzinárodnom maratóne mieru na polovičnej trati. Dosiahla čas 1:21:35, ktorý síce nebol jej najlepším časom, no na konkurenciu zo Slovenska to stačilo. Zahraničné športovkyne totiž bežali maratón. Napriek tomu, že na polmaratón netrénovala, postupne sa po pôrode dostávala do formy a zabehla porovnateľné časy. S behom začínala pred štyrmi rokmi so špecializáciou na 5 - 10 km

trate, predtým sa od svojich 24 rokov venovala triatlonu. Môže sa pochváliť viacerými titulmi republikovej majsterky. Tohoročnú sezónu odštartovala v júli na prievadzskom Young run preteku víťazstvom vo svojej kategórii, v Banskej Bystrici v auguste získala druhé miesto na Trojkráľovom večernom behu. Ďalším víťazstvom na Brose Night Rune v septembri potvrdila svoju formu a za tretie miesto v cezpoľnom behu MSR, ktorý sa konal v novembri sa tiež nemusí hanbiť. Keďže práve započala objemovú prípravu, držíme jej palce, aby jej to aj v novom roku behalo tak dobre ako doteraz a spolu s ňou veríme, že sa kvalifikuje na majstrovstvá Európy.

Jolana Bobocká

Historický úspech

Slovenskí rybničári v zasľúbenom Berlíne prekonalí samých seba.

Dvanásť rokov existencie v medzinárodnej konkurencii predstavili slovenskí parahokejisti v historický postup na ZPH 2022 v Pekingu. Na kvalifikačnom turnaji v Berlíne dokázali zložiť Nemecko/ 4:2/, Japonsko/ 3:0/, Švédsko/4:0/, Nórsko /4:2/, keď prehrali len s víťazmi podujatia Talianmi /2:3/. Tím hráčov okolo trénera Radoslava Bielečka a generálneho manažéra Miroslava Drába tak mohol sláviť jeden z najpozoruhodnejších okamihov paralympijského športu na Slovensku. Slovenskí reprezentanti v parahokeji odštartovali účinkovanie v medzinárodných bojoch v roku 2011 vo Viedni. Po náročných začiatkoch v novembri 2019 práve na šampionáte B kategórie v Berlíne už postúpili medzi osem najlepších tímov sveta. Na ZPH 2018 v Pjongčangu sa ešte tesne nedostali, teraz im to vyšlo.

„Po týchto dvoch týždňoch sa iste dá povedať, že Berlín je pre nás zasľúbené mesto“, povedal tréner Bielečka na stretnutí s médiami a za kľúčový faktor úspechu označil skvelé a disciplinované tímové výkony.

„Tím považujem za naozajstný tím, čo sa týka súdržnosti. Poslúchajú do bodky. Od rozcvičky, stravy, správania sa v šatni. Plnia veci, na ktorých sme sa dohodli ako systém hry. Kľúčom k postupu do Pekingu bola aj tímovosť, sebavedomie a disciplína. Je neuveriteľné, čo sa nám podarilo dokázať ako tím. Je to odmena za odmakané hodiny a roky, ktoré sme strávili na štadiónoch. Je to v podstate vrchol, čo sa dá v športe dosiahnuť.“

Blahoželáme a držíme palce!

Medzi hráčov tohto tímu patrí náš spoluobčan Róbert Turic, o ktorom sme písali už v decembrovom čísle 2017, v počiatkoch jeho kariéry. Položili sme mu niekoľko otázok.

1. Od prvého rozhovoru v decembri 2017 ubehli už štyri roky. Odvtedy sa dosť zmenilo. Ako to vnímaš?

Od prvého rozhovoru som sa zlepšil v jazde na sánkach a tiež herný prejav je lepší. Pomohli tomu rôzne turnaje a priateľské zápasy s inými reprezentáciami, na ktorých som sa zúčastnil ako plnohodnotný člen tímu.

2. Aké boli tvoje prvotné pocity po výhre?

Prvotné pocity sa nedajú ani popísať. Stále tomu nemôžem uveriť, asi to naplno pochopím až v mieste konania olympijských hier

3. Váš tréner tvrdí, že ste ozajstný tím. Čo to znamená?

Ozajstný tím myslel to, že všetci sme hrali ako jeden, navzájom sa povzbudzovali a hecovali. Tiež aj mimo ľadu sme ako rodina a žiadnu ponorku sme nechytali, i keď sme boli nonstop pokope.

4. Ako často a kde absolvujete tréningy?

Tréning formou kempu bol každý víkend v Liptovskom Mikuláši, Námestove alebo vo Zvolene. Popri tom v pondelok a v utorok tréningy pokračovali v Ružomberku, nakoľko sa náš domovský štadión v Dolnom Kubíne prerába.

5. Účasť v Pekingu je ohromujúca. Čo si sľubuješ od súboja?

V Pekingu sa nechceme len zúčastniť ale určite zabojsť, o najlepší výsledok a ukázať našou hrou, že tam zaslúžene patríme

Ako sa chováš k zvieratám, taký si človek

Mgr. Jolana Majzlanová

Zdroj: Internet

Dve moje bývalé žiačky, Lily a Lucka, milujú zvieratká. Priviedli moju pozornosť na Erin Ka/ Domáci miláčik- terapeut/, človeka, ktorý sa stará o choré, opustené, utrápené a osamelé psy a mačky. Ľudia s podobným dobrým srdiečkom určite pomôžu pri ich starostlivosti. Uvítajú rôzne potreby pre štvornohých miláčikov- deky, vankúše, pelechy, misky, obojky a vodítka, krmivo alebo symbolický finančný príspevok.

Kontakty:

www.domacimilacik.com

Prievidza: Zberný dvor v Tehelni pub Zapotôčky

Č. Účtu: VÚB a.s, SK71 0200 0000 0042 4119 4756

Nezabudnime ani na našich operencov, ktorí nás obšťastňujú svojím štebotom skoro celý rok. Trávia s nami aj zimu bez možnosti nájdenia akejkoľvek potravy.

Posúvajte pomoc, láskavosť a dobro.

Mgr. Jolana Majzlanová

A zase raz ...

Je tu ten zvláštny čas...
Martin prišiel pešo - bez koňa,
alebo skôr neprišiel a niekde zaostal.
Každopádne, opäť nás pekne dostal.
Namiesto saní, na bicykli sa voziť
nám stále nebráni.
Nuž ale ADVENT je čas pokoja, aj keď...
...súčasný dni asi za veľa nestoja.
No niečo predsa len zostalo,
za čo oplatí sa žiť.

„Vyzdobte si domovy,
zapáľte sviece,
stromček nech sa v kúte ligoce,
jeho jas žiari do noci.
Upokojte svoju myseľ,
skľudnite telo i dušu.
Aspoň na chvíľu hodte
za hlavu všetky trápenia.

Stôl naložte dobrotami,
nedívajte sa na váhu.
Len smelo, odvahu milí priatelia.
Ak sa stále čímsi zaoberáte,
nedá Vám to pokoja,
nalejte a vypite si,
nech tie sviatky za niečo stoja!“

Marianna Šovčíková

Z tvorby našich spoluobčanov

Jaroslav Obert

Výrobky je možné si aj zakúpiť.

Elena Michalová

Futbalové okienko

Naši futbalisti odohrali nasledovné zápasy

VI. liga muži

Pravenec - Skačany	2:1
Sebedražie - Pravenec	1:1
Pravenec - Kamenec pod Vtáčnikom	6:1
Nováky - Pravenec	1:3
Pravenec - Žabokreky nad Nitrou	0:3
Nitrianske Sučany - Pravenec	2:3
Pravenec - Lehota pod Vtáčnikom	1:2
V celkovej tabuľke na 1. mieste	

VI. liga U19 "A" dorast

Bystričany - Pravenec	10:6
Pravenec - Nitrianske Rudno	3:1
Sebedražie - Pravenec	2:9
Pravenec - Šimonovany PE	8:3
Nitrianske Pravno - Pravenec	1:7
V celkovej tabuľke na 1. mieste	

IV. liga - U15 "A" Sever žiaci

Pravenec - Nedožery Brezany	8:3
V celkovej tabuľke na 3. mieste	

Všetkým našim futbalistom prajeme veľa síl a výborné športové výsledky do ďalšej sezóny.

Spracoval z <http://www.oblfzprievidza.sk/>: Mgr. Roman Mik

Z tvorby našich spoluobčanov

Výrobky je možné si aj zakúpiť.

Norika Mokrá

Hoci meria len pár centimetrov a váži len pár kíl, je pre každého tým najväčším pokladom na svete.

Za dažďom bujnie tráva, môj plač mi silu dáva.
Za každou slzou, vzdychom, unikáš mojim citom.
Unikaj, môj plač ťa odplaví, unikaj, po plači bude krásne.
Unikaj, ešte ťa pozdravím a potom navždy pre mňa zhasneš.
Zhasneš a s tebou tisíc bolestí a smútok, čo sa ešte pomestí
do malej slzy môjho plaču.

Helena Minichová

Hudeková Františka
Mešťan Tomáš

85 rokov
46 rokov

Puna Teodor
Richterová Vivien
Značková Klaudia
Barényi Mateo

október 2021
august 2021
november 2021
december 2021

Vaše nápady, pripomienky, postrehy a príspevky radi uvítame aj v nasledujúcom čísle.

S vašou spoluprácou bude čítanie našich novín pestrejšie a zaujímavejšie pre všetkých.

Vašu poštu prijímame: V obecnej schránke, ktorá je umiestnená na OcÚ Pravenec a v časti kolónia v obecnej knižnici. Na e-mail: pravencan@centrum.sk

Pravenčan(ka) - noviny pre občanov a priateľov obce Pravenec, EČ: EV50/08, ISSN 1337-8457

Vydáva - Obec Pravenec, 972 16 Pravenec 208, IČO: 00318434, nepredajné. Redakčná rada si vyhradzuje právo na konečnú korektúru a redigovanie - úpravu textov. Nevyžiadané rukopisy, fotografie a kresby redakcia nevracia. Za pochopenie ďakujeme.

Redakčná rada - Predseda: Ing. Róbert Mikulášik, šéfredaktorka: Mgr. Jolana Majzlanová, členovia: Klaudia Majzlanová, Jolana Bobocká, Mgr. Roman Mik
Grafická úprava - Mgr. Roman Mik. Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Akékoľvek rozmnožovanie časti alebo celku textov, fotografií, grafiky akýmkoľvek spôsobom, v slovenskom, ale aj v inom jazyku bez písomného súhlasu vydavateľa je zakázané. Fotografie sú chránené autorským zákonom. Podpísané články vyjadrujú názory autorov a nemusia byť totožné so stanoviskom redakcie a vydavateľa.